

dimecres, 23 de juny de 2021

'Al 2050 hi haurà més residus plàstics que peixos'

L'honoris causa Damià Barceló alerta del seu augment arran de la COVID-19

Al 2050 es calcula que hi haurà més residus plàstics que peixos, aquesta és una de les dades que avui ha presentat en el seu discurs d'investidura com a nou doctor honoris causa de la Universitat de Lleida (UdL), [Damià Barceló Cullerés](#), [<https://www.idaea.csic.es/person/damia-barcelo-culleres/>] director de l'Institut Català de Recerca de l'Aigua (ICRA [<https://www.icra.cat/>]). Barceló, doctor en química analítica, ha alertat del volum de producció i consum de plàstic al món, unes xifres que han empitjorat considerablement arran de la COVID-19 per l'ús massiu de mascaretes, guants i material mèdic, entre d'altres.

Un moment de la investidura. FOTO: UdL

"Tots sabem que la detecció del virus es fa per q-PCR però el que no sabem és que cada mesura suposa 37 grams de plàstic. Així, fins l'agost del 2020 s'havien generat 15.000 tones de plàstic a tot el món només deguts als PCRs", ha explicat. La solució per Barceló passa per eliminar els plàstics d'un sol ús, produir plàstic més biodegradable, desenvolupar més legislació en aquest àmbit, la implicació de la societat i ONGs i repetir molts programes de vigilància de microplàstics. Precisament, seran els programes de vigilància ambiental amb professionals de diferents àmbits (química, ecologia, ecotoxicologia, hidrologia, hidromorfologia etc) que es renovin amb la tecnologia que permeti identificar nous contaminats, com ara els nanomaterials, l'element clau per a la qualitat de l'aigua, sense oblidar però, la millorar en el tractament d'aigües residuals, ha apuntat. "La reutilització de l'aigua és cada cop més important arreu i cada dia agafa més embranzida, sobretot en un escenari de manca d'aigua".

En aquest sentit, el director de l'ICRA també s'ha referit als efectes negatius del canvi climàtic, ja que "no tot el que passa a l'aigua, sobretot els efectes en els organismes és culpa de la química". La disminució dels cabals d'aigua per la sequera i l'augment de la temperatura farà que la contaminació als rius sigui més elevada, "només pel sol fet d'un efecte de concentració dels contaminants a l'aigua". Entre ells els pesticides, un dels compostos que suposen major risc de toxicitat. En el seu discurs: *Contaminants i qualitat de l'aigua: el repte urgent d'una visió global* i local, el director de l'ICRA ha repassat la seua carrera científica centrada en la identificació i els efectes de nous contaminants i en l'avaluació de tecnologies per reduir d'aquesta contaminació.

Damià Barceló Cullerés, natural de Menàrguens i germà de l'escriptor mort prematurament, [Joan Barceló](#) [<https://www.escriptors.cat/autors/barceloj/biografia-joan-barcelo>], ha estat apadrinat pel catedràtic de Geografia de la UdL, Ramon Batalla, que ha destacat el treball conjunt de Barceló amb el Grup de recerca de dinàmica fluvial ([RIUS](#) [<http://www.macs.udl.cat/ca/recerca/rius/>]) de la UdL en projectes com l'[SCARCE](#) [<https://www.icra.cat/projects/consolider-ingenio-2010-scarce-assesing/1>] sobre els efectes del canvi climàtic en els rius de la península ibèrica. N'ha subratllat el seu esperit multidisciplinari: "Gràcies a investigadors com ell, que han

anat a cercar coneixement fins a les fronteres de la seua ciència amb altres disciplines, sortint de la seua zona de confort, coneixem millor sistemes tan complexes com els rius", ha dit Batalla. El professor de la UdL també ha destacat en la seua lloança la tasca de Damià Barceló com a curador incansable de l'obra del seu germà Joan, tot anunciant els actes que en motiu de l'Any Barceló tindran lloc a la UdL la propera tardor.

Professor investigador de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua del CSIC a Barcelona i professor també a la Universitat King Saud (Aràbia Saudita) (Aràbia Saudita), Barceló compta amb el Premi Jaume I de Protecció Ambiental (2007), el Premi Internacional Príncep Sultà Bin Abdulaziz de l'Aigua d'Aràbia Saudita (2012), i el Premi Ambiental Internacional Recipharm (2012) i és doctor honoris causa per la Universitat de Ioannina (Grècia). La seua carrera investigadora s'ha centrat en la qualitat de l'aigua, particularment en el desenvolupament de mètodes per monitorar la contaminació orgànica dels anomenats contaminants emergents (plaguicides, detergents, disruptors endocrins, drogues, antibiòtics i altres productes farmacèutics) en aigües d'origen natural i residuals, i des del 2010 figura entre els científics més citats internacionalment.

Aquests són alguns dels trets de la carrera professional que el rector de la UdL, Jaume Puy, ha destacat del nou doctor honoris causa. Puy ha lloat no només la importància i solidesa del seu treball analític, que ha incomodat els interessos de grans corporacions "que fan el possible per preservar els seu negoci", sinó la seua vessant d'interès públic, com ara la directiva europea 91/271 que va obligar a tractar les aigües residuals urbanes, així com que dona la possibilitat de desenvolupar estudis de salut pública a partir de les dades de contaminants en aigües residuals. En aquest sentit, el rector ha afirmat que "el seu treball també està sent útil per a un seguiment de la incidència del SARS-CoV-2".

Puy també ha parlat en el seu discurs de l'aigua, "una de les grans preocupacions de la humanitat" i ha alertat que la sobreexplotació, la contaminació i el canvi climàtic generaran greus problemes d'escassetat, sobretot als països del sud degut a la inequitable distribució de l'aigua al món, una desigualtat que és urgent redreçar. "Es calcula que l'any 2025 més de les dos terceres parts de la humanitat patiran algun estrès per manca d'aigua", ha dit el rector. Puy, químic com Barceló, ha fet una crida a la responsabilitat de tothom per preservar les nostres aigües i ha apuntat que cal treballar en el reciclatge d'aigua, "perquè és més rendible i més fàcil reciclar l'aigua dolça que la salada, cal reaprofitar-la i netejar-la per als diferents usos".

Continguts relacionats

[Vídeo de l'acte d'investidura de Damià Barceló Cullerés](https://www.youtube.com/watch?v=ENwm6KVVSc0) [<https://www.youtube.com/watch?v=ENwm6KVVSc0>]

[Publicació amb les intervencions i lliçons: Honoris Causa Damià Barceló i Cullerés](#) [/export/sites/universitat-lleida/ca/organs/secretaria/.galleries/docs/honoris/HonorisCausaUdL_DamiaBarcelo.pdf]